

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДЕТЕЛЯ НА
43-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА ЦЕЦКА ЦАЧЕВА

НАРОДНО СЪБРАНИЕ
Вх. № 554-06 - 166

Дата 10 / 02 2015 г.

16.49

ДО
МИНИСТЪРА НА
ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ИВАЙЛО КАЛФИН

ВЪ ПРОС

от

д-р Султанка Петрова – народен представител от ПГ на ПФ

На основание чл.90, ал.1 от Конституцията на Република България и чл.91, ал.1 от ПОДНС внасям актуален въпрос

Относно: Качеството и ефективността на социалната работа в зависимост от критериите за кадрови подбор на социалните работници.

Уважаеми господин министър,

През последните няколко години в нашето общество все по-остро се поставя въпроса за качеството на социалните услуги и професионалната квалификация на социалните работници. Не е тайна, че във всяко Народно събрание валят жалби и сигнали за вреди, нанесени от работата на социални работници, било то от неумишлени или от съвсем предумишлени техни действия. Така е и в настоящото Народно събрание.

Неотдавна по моя инициатива се проведе и кръгла маса, на която бяха изнесени потресаващи данни за опропастени съдби на деца и цели семейства, за необосновани осиновявания и за диференциран подход при извеждането на деца извън семейната им среда. От изнесените данни изкристализираха няколко изводи, а именно:

1. Че социален работник може да стане всеки, който пожелае и за това не е нужно да е специално обучен, а още по-малко да бъде проверен морала му;

2. Че да си социален работник означава да разполагаш лостове за управление на човешки съдби, които всеки недобросъвестен служител може да движи в посока набавяне на лична облага;

3. Че за да напишеш социален доклад или направиш социална оценка не е нужно да знаеш как се прави това или да излизаш от канцеларията си, достатъчно е само да бъдеш стимулиран от едната или другата заинтересована страна.

Да, господин министър Калфин, говоря за корупция и говоря за злоупотреба с властово положение от недобросъвестни длъжностни лица под шапката на повереното Ви министерство.

Ужасяващо беше да се разбере, че социалните оценки и доклади са се превърнали в мощно оръжие в ръцете на неквалифицирани и нерядко недобросъвестни лица, станали на принципа на случайния подбор социални работници. Така социалните доклади се превръщат в съдебни решения, с които пък се решават редица човешки съдби, както на родители, така и на деца. Завинаги.

И докато най-предпочитан обект на злоупотребите на социалните служители са именно български родители и деца, които се нуждаят от помощта на държавата, то спрямо мизерстващите, проституиращи и необразовани деца в гетата не се предприемат никакви мерки за закрила – защото всеки знае, че влезе ли там, чакат го неприятни преживявания.

За съжаление, докато ние отчитахме грешките на системата, тя следвайки своята собствена логика на развитие продължава да ни изненадва с наглостта и безочието си.

Повод за настоящия ми въпрос е обявата, на която се натъкнах. Автор на тази обява е Агенцията за социално подпомагане към повереното Ви министерство и целта □ е набиране на кадри за социални работници. Повече от очевидно е, че обявата е инспирирана от спечелен проект за безвъзмездна финансова помощ, по който неистовото желание на бенефициента е да усвои парите, без оглед на средствата за постигане на целта. А дали с този подход няма да се постигне още по-опустошителен за нацията ни резултат?

За да бъда максимално конкретна, цитирам текста на обявата:

„Агенция за социално подпомагане в качеството си на конкретен бенефициент по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ от Европейския социален фонд, чрез процедура за директно предоставяне BG051PO001-6.2.09 „Укрепване на капацитета на Агенция за социално подпомагане за повишаване на качеството и ефективността на социалната работа”, ОБЯВЯВА ПОДБОР ПО ДОКУМЕНТИ

I. За избор на социални работници на териториално ниво в отделите „Закрила на детето“, „Хора с увреждания и социални услуги“ и „Социална закрила“ в:“ и следва изброяване на дирекциите „Социално подпомагане“ в 84 населени места, като общата бройка за заемане надхвърля 100 души.

Най-потресаващото в обявата е не друго, а минималните изисквания за заемане на длъжността социален работник в отдел „Закрила на детето“ (т.1 от обявата) и социален работник в отдел „Хора с увреждания и социални услуги“ и „Социална закрила“ (т.3 от обявата). Тези изисквания се изчерпват единствено до необходимостта кандидатът да е завършил средно образование и нищо повече. Изрично в обявата е записано, че професионален опит не се изисква.

Това безкритерийно положение е в ярък контраст с дадените малко по-долу описания за съответната длъжност. В описанietо по „Закрила на детето“ са разписани дейности, като: „Извършва пряка работа с деца и семейства по семейна подкрепа, превенция, реинтеграция, осиновяване и приемна грижа; Проучва нуждите и планира развитието на социалните услуги за деца и семейства; Определя и осъществява конкретни мерки по закрилата на детето и контролира изпълнението им; Информира по подходящ начин детето и родителите за правата и задълженията им“, а в областта на „Хората с увреждания“ – „Приема и консултира граждани за възможностите за отказване на социална подкрепа в областта на интеграцията на хората с увреждания“.

В тази връзка нямаше как да не се запитам - след като професионален опит не се изиска, за да станеш социален работник, то каква социална чувствителност може да има един автомонтьор, строителен техник или селскостопански работник например към проблемите на децата в рисък или на хората с увреждания. И как такъв един човек без опит и подход при работата с лица в рисък, ще може да бъде от полза за реализация на правата на уязвимите лица, както и за задоволяване на обществения интерес в тази област?

Уважаеми господин министър,

Доколкото ми е известно както в СУ „Климент Охридски“, така и в няколко други университета се обучават студенти по специалностите: специална педагогика; педагогика на дивиантното поведение и социална психология. Повече от логично е повереното Ви министерство да се стреми да наема точно такива професионално подгответи кадри, а не вместо това единствено в името на усвояване на безвъзмездно предоставените средства, да прибира всяко що-годе мърдащо човешко същество, за да го обяви за социален работник. Само така би се постигнала целта на самия проект, заявлена в наименованието му: „Укрепване на капацитета на Агенция за социално подпомагане за повишаване на качеството и ефективността на социалната работа“. Подобен отговорен подход би съответстввал и на обществената нужда, без да създава напрежението и мнението

за меркантилност на социалните работници, което основателно битува в обществото ни понастоящем.

След като изложих проблема и го онагледих с пресния пример от официалния сайт на АСП при МТСП, бих искала да Ви попитам:

Смятате ли да допускате и занапред подборът на социални работници да става на случаен принцип, безкритерийно и несанкционирано?

Смятате ли за морално допустимо работата с най-уязвимите групи хора в нашето социално немощно общество да се извършива от професионално неподгответи социални служители и бихте ли доверили съдбата на собствените си близки: деца и възрастни хора на такива служители?

Като Ви предоставям материалите, с които разполагам, Ви моля да възложите на доверени служители извършването на подробна проверка, след което да излезете с доклад или становище по проверената дейност.

Наред с това Ви призовавам да помислите и за сериозни законодателни промени, с които да се противодейства на проявите на непрофесионализъм, пристрастност и меркантилизъм в работата на социалните служби в рамките на повереното Ви министерство.

Моля отговорът на Въпроса ми да бъде в писмена форма.

Народен представител:

София, 10.10.2015 г.

/д-р С. Петрова/^υ